

V Bruselu dne 5.1.2021
COM(2021) 1 final

2020/0372 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na zasedáních Rady
a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí, jímž se stanoví postoj, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních Rady a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno v souvislosti se zamýšleným přijetím a prováděním předpisů o využívání nerostných zdrojů v oblasti (ISBA/25/C/WP.1) a souvisejících norem a pokynů.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Návrhy předpisů o využívání nerostných zdrojů v oblasti

Cílem návrhů předpisů o využívání nerostných zdrojů v oblasti (dále jen „předpisy“) je umožnit smluvním stranám, aby přešly od průzkumu nerostných zdrojů v oblasti k jejich využívání. Návrhy předpisů vypracované Právní a technickou komisí Mezinárodního úřadu pro mořské dno byly rozeslány v březnu 2019 a v současnosti jsou projednávány Radou Mezinárodního úřadu pro mořské dno. Předpisy jsou navrhovány v souladu s částí XI Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu (dále jen „UNCLOS“) a s dohodou týkající se provádění části XI úmluvy UNCLOS. Návrhy předpisů vyžadují, aby některé otázky byly řešeny v souladu s normami a pokyny, které vypracují orgány Mezinárodního úřadu pro mořské dno, nebo s přihlédnutím k nim. Normy budou pro smluvní strany a Mezinárodní úřad pro mořské dno právně závazné, zatímco povaha pokynů bude doporučující. Evropská unie je smluvní stranou úmluvy UNCLOS¹. Podle článku 2 rozhodnutí Rady 98/392/ES ze dne 23. března 1998 koordinují Unie a její členské státy stanoviska, která přijala v orgánech Mezinárodního úřadu pro mořské dno podle postupu stanoveného v příloze III².

2.2. Zasedání Rady Mezinárodního úřadu pro mořské dno

Rada je výkonným orgánem Mezinárodního úřadu pro mořské dno. V Radě Mezinárodního úřadu pro mořské dno jsou předpisy projednávány a budou v ní následně přijaty předtím, než budou předloženy Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno, nejvyššímu a politickému orgánu složenému ze 167 členů a Evropské unie, aby jim udělilo své konečné schválení. Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno bude předpisy předběžně uplatňovat až do schválení Shromážděním. Jako smluvní strana UNCLOS je EU automaticky členem Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno a pozorovatelem v Radě Mezinárodního úřadu pro mořské dno, kterou tvoří 36 členů zvolených Shromážděním. Rozhodování v Radě Mezinárodního úřadu pro mořské dno by zpravidla mělo být činěno konsensem. Pokud byly vyčerpány veškeré pokusy o dosažení rozhodnutí konsensem, přijímají se rozhodnutí o procedurálních otázkách většinou přítomných a hlasujících členů a rozhodnutí o podstatných otázkách dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů. Jako pozorovatel v Radě Mezinárodního úřadu pro mořské dno nemá EU žádná hlasovací práva. EU má však práva na účast a hlasování ve Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno.

¹ Rozhodnutí Rady 98/392/ES ze dne 23. března 1998 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 a dohody ze dne 28. července 1994 o provedení části XI této úmluvy Evropským společenstvím (Úř. věst. L 179, 23.6.1998, s. 1.).

² Běžný postup pro postoje v otázkách spadajících do působnosti Společenství a postup podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii v otázkách spadajících do zahraniční politiky Evropské unie.

2.3. Předpokládané předběžné schválení předpisů Radou Mezinárodního úřadu pro mořské dno

První návrh předpisů byl předložen na 23. zasedání Rady Mezinárodního úřadu pro mořské dno v srpnu 2017. Právní a technická komise a Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno se dohodly na harmonogramu, jehož cílem je uzavřít jednání o předpisech do roku 2020, nicméně vzhledem k pandemii COVID-19 bylo 26. zasedání Rady plánované na červenec 2020 odloženo až do odvolání.

Zamýšlené předpisy budou pro smluvní strany právně závazné v souladu s úmluvou UNCLOS a s dohodou z roku 1994 o provádění části XI úmluvy UNCLOS.

2.4 Předpokládané schválení předpisů Shromážděním Mezinárodního úřadu pro mořské dno

Jakmile Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno dokončí jednání o předpisech a bude je moci předběžně přijmout, budou tyto předpisy předloženy Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno k posouzení a konečnému schválení.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Zamýšlené předpisy se týkají rovněž věcných otázek, pro které má Unie na základě čl. 3 odst. 2 Smlouvy o fungování EU vnější pravomoc.

EU má zejména pravomoc ohledně částí předpisů týkajících se ochrany mořského prostředí. Podle struktury čl. 3 odst. 2 SFEU má EU případ od případu vnější pravomoc. V první řadě proto, že ustanovení úmluvy UNCLOS týkající se mořského prostředí jsou stanovena v legislativním aktu, kterým se jménem Unie úmluva UNCLOS uzavírá³. Za druhé proto, že opatření Unie v oblasti předpisů je nezbytné k tomu, aby Unie mohla vykonávat svou vnitřní pravomoc, například v případě nabytí působnosti v oblasti životního prostředí. A konečně, EU má vnější pravomoc, protože některá ustanovení předpisů mohou ovlivnit společná pravidla nebo změnit jejich oblast působnosti. Zde jsou *acquis* EU (zejména pokud jde o sekundární právní předpisy EU v oblasti životního prostředí a jiné mezinárodní dohody, jichž je EU plnohodnotnou stranou) zahrnuty do částí návrhů předpisů (nebo souvisejících norem a pokynů) nebo jimi mohou být ovlivněny, což dává EU v těchto konkrétních částech pravomoc, jež je v některých případech výhradní.

V důsledku toho je EU oprávněna zaujmout u Mezinárodního úřadu pro mořské dno stanovisko k příslušným částem předpisů, jež jsou uvedeny v tomto prohlášení, a k souvisejícím normám a pokynům. Zásada loajální spolupráce navíc vyžaduje, aby členské státy v rámci řízení Mezinárodního úřadu pro mořské dno jednaly určitým způsobem.

Navrhuje se, aby byl postoj, který má být zaujat jménem Evropské unie na zasedáních Rady a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno, stanoven na základě dvouúrovňového přístupu. Rozhodnutí Rady stanoví hlavní zásady a směry postoje Unie a postoj je poté pro každé zasedání upravován pracovními dokumenty Komise, které jsou projednány v pracovní skupině Rady.

Toto rozhodnutí zahrnuje zásady úmluvy UNCLOS a cíle Zelené dohody pro Evropu⁴ a strategie v oblasti biologické rozmanitosti⁵, jak k tomu vyzvaly závěry Rady o přípravě

³ Rozhodnutí Rady 98/392/ES.

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ COM(2020) 380 final.

celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost po roce 2020 (dále též jen „Úmluva o biologické rozmanitosti“)⁶.

Právní základ

3.1. Procesněprávní základ

3.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotýčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou „*rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem EU*“⁷.

3.1.2. Uplatnění na stávající případ

Rada a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno jsou dva ze tří hlavních orgánů úřadu zřízeného článkem 158 úmluvy UNCLOS.

Předpisy, které má Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno předběžně přijmout, představují akt s právními účinky. Konečné schválení předpisů Shromážděním Mezinárodního úřadu pro mořské dno rovněž představuje akt, který má právní účinky. Zamýšlené akty budou podle mezinárodního práva závazné v souladu s články 145, 153 a 162 úmluvy UNCLOS a s dohodou o provádění části XI úmluvy UNCLOS.

Zamýšlené akty nedoplňují ani nepozměňují institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

3.2. Hmotněprávní základ

3.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

3.2.2. Uplatnění na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týká environmentální politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 191 SFEU.

3.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 191 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15272-2019-INIT/csn/pdf>

⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na zasedáních Rady
a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno****RADA EVROPSKÉ UNIE,**

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 191 této smlouvy ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS) a dohoda ze dne 28. července 1994 o provádění části XI uvedené úmluvy (dále jen „dohoda“) byly Uníí uzavřeny rozhodnutím Rady 98/392/ES ze dne 23. března 1998.
- (2) Podle čl. 162 odst. 2 písm. o) bodu ii) úmluvy UNCLOS může Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno přijímat pravidla, předpisy a postupy Úřadu a jakékoli změny k nim, a to s ohledem na doporučení Právní a technické komise anebo jiného příslušného podřízeného orgánu, a až do jejich schválení Shromážděním je předběžně používat. Tato pravidla, předpisy a postupy se vztahují na vyhledávání, průzkum a těžbu v oblasti a na finanční řízení a vnitřní správu Úřadu.
- (3) Rada Mezinárodního úřadu pro mořské dno přijme během nadcházejících zasedání předpisy o využívání nerostných zdrojů v oblasti.
- (4) Podle čl. 160 odst. 2 písm. f) bodu ii) úmluvy UNCLOS může Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno posuzovat a schvalovat pravidla, předpisy a postupy Úřadu, jakož i jejich změny prozatímně přijaté Radou podle čl. 162 odst. 2 písm. o) bodu ii). Tato pravidla, předpisy a postupy se týkají vyhledávání, průzkumu a těžby v oblasti, finančního řízení a vnitřní správy Úřadu.
- (5) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat v Radě a na Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno, neboť zamýšlené předpisy budou pro Unii jako smluvní stranu UNCLOS a dohody o provádění části XI úmluvy UNCLOS závazné.
- (6) Je rovněž vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat v Radě a na Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno, neboť předpisy o využívání nerostných zdrojů v oblasti budou pro Unii závazné a budou moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie, zejména v oblasti ochrany mořského prostředí.
- (7) V záležitostech týkajících se ochrany mořského prostředí jsou EU a její členské státy vázány zásadou předběžné opatrnosti (článek 191 SFEU) a ekosystémovým přístupem (čl. 3 odst. 4 a 5, článek 10 a přílohy I a VI směrnice 2008/56/ES; čl. 2 odst. 3 nařízení (EU) č. 1380/2013; článek 5 směrnice 2014/89/EU). Tento právní rámec odůvodňuje obsah navrhovaného postoje, který má být jménem Unie zaujat.

- (8) Jelikož je Unie ve vyjádření svého postoje v Radě Mezinárodního úřadu pro mořské dno omezena vzhledem ke svému omezenému statutu pozorovatele, vyjádří postoj Unie členské státy Unie, které jsou členy Rady Mezinárodního úřadu pro mořské dno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Evropské unie zaujat na zasedáních Rady a Shromáždění Mezinárodního úřadu pro mořské dno, je uveden v příloze.

Článek 2

Kdykoli je Unie vzhledem ke svému omezenému statutu pozorovatele ve vyjádření svého vlastního postoje omezena, její postoj v rámci Rady Mezinárodního úřadu pro mořské dno uvedený v článku 1 vyjádří a prosazují členské státy Unie, které jsou členy Rady Mezinárodního úřadu pro mořské dno.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi a členským státům.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*